

Høringsnotat

22. februar 2009

Forslag til forskrift om kart, stedfestet informasjon, kommunalt planregister og arealformål

Notatet redegjør for et forslag til forskrift om kart, stedfestet informasjon, kommunalt planregister og arealformål. Forskriften blir å fastsette av Miljøverndepartementet med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) §§ 2-1, 2-2, 11-1, 12-1 og 12-5.

Innhold

1. Bakgrunn	2
2. Definisjoner	3
3. Ansvaret for å utarbeide kartgrunnlag, pålegg om kartlegging	4
4. Krav om kartlegging og krav om å levere data i digital form - forholdet til forvaltningsloven	6
5. Administrative og økonomiske konsekvenser	7
6. Merknader til de enkelte bestemmelsene	9
Til § 1 Formål	9
Til § 2 Definisjoner	9
Til § 3 Datasikkerhet	10
Til § 4 Arkivering av årsversjoner	11
Til § 5 Etablering og tilgang til det offentlige kartgrunnlaget	11
Til § 6 Krav om kartlegging	14
Til § 7 Krav om å levere data i digital form	16
Til § 8 Krav til kartleggingen	17
Til § 9 Krav til arealplan og plankart, kodeverk, nasjonal arealplan-ID mv.	17
Til § 10 Krav til digital arealplan	18
Til § 11 Endelig vedtatt plan, planarkiv, o.a.	19
Til § 12 Etablering, innhold m.v.	20
Til § 13 Innsyn og utlevering av data frå digitalt planregister	23
Til § 14 Oppdatering og forvaltning	23
Til § 15 Overgangsbestemmelser	24
Til § 16 Ikrafttredelse	24
7. Forslag til forskrift	25
Kapittel 1 Fellesbestemmelser	25
§ 1 Formål	25
§ 2 Definisjoner	25
§ 3 Datasikkerhet	25
§ 4 Arkivering av årsversjoner	25

Kapittel 2 Det offentlige kartgrunnlaget	26
§ 5 Etablering og tilgang til det offentlige kartgrunnlaget.....	26
§ 6 Krav om kartlegging	26
§ 7 Krav om å levere data i digital form	26
§ 8 Krav til kartleggingen	27
Kapittel 3 Fremstilling av arealplan	27
§ 9 Krav til arealplan og plankart, kodeverk, nasjonal arealplan-ID mv.	27
§ 10 Krav til digital arealplan.....	28
§ 11 Endelig vedtatt plan, planarkiv, o.a.	28
Kapittel 4 Kommunalt planregister	28
§ 12 Etablering, innhold m.v.	28
§ 13 Innsyn og utlevering av data frå digitalt planregister	29
§ 14 Oppdatering og forvaltning	30
Kapittel 5 Overgangsbestemmelser, ikrafttredelse	30
§ 15 Overgangsbestemmelser	30
§ 16 Ikrafttredelse	30
Vedlegg I.....	31
Vedlegg II.....	36

1. Bakgrunn

Ved lovendring 9. mai 2003 nr. 32 ble det tatt inn en egen bestemmelse om kart og stedfestet informasjon som ny § 5 i [plan- og bygningsloven av 1985](#), jf. [Ot.prp.nr.113 \(2001-2002\) Om lov om endring i plan- og bygningsloven \(tidsfrister i planlegging, kart og stedfestet informasjon\)](#). Denne bestemmelsen er i det vesentlige videreført i § 2-1 i [plan- og bygningsloven av 2008](#), jf. [lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling \(plandelen\)](#).

Hensikten med bestemmelsen var ”å oppnå samfunnsmessige besparelser gjennom å gjøre planbehandlingen i kommunene mer effektiv og forutsigbar for brukerne, og å få en bedre utnyttelse av offentlige myndigheters ressursinnsats. Dette skal likevel ikke gå på bekostning av kvaliteten og grundigheten i prosessen.” Bestemmelsen i § 5 bygget på planlovutvalgets første delutredning [NOU 2001:7 Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven](#). Planlovutvalget understreket ”at tilgang til, og bruk av, gode kart og ajourført stedfestet informasjon er nødvendig for å sikre tilfredsstillende kvalitet i arbeidet med planer og byggesaker. Det bør derfor fortsatt være et klart kommunalt ansvar for dette informasjonsgrunnlaget.”

I plan- og bygningsloven av 2008 § 2-2 er det inntatt en ny bestemmelse om planregister. Forslag om etablering av planregister ble opprinnelig satt fram i [NOU 1999:1 Lov om eiendomsregistrering](#), som et nasjonalt register. Dette skulle utgjøre stammen i det nasjonale eiendomsinformasjonssystemet sammen med grunnboka og eiendomsregisteret (matrikkelen). Forslaget ble videreført i planlovutvalgets andre delutredning [NOU 2003:14](#)

[Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven II](#) og dernest av Miljøverndepartementet i [Ot.prp. nr. 32 \(2007–2008\) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) \(plandelen\)](#). De to sistnevnte instanser foreslo imidlertid å etablere planregister som et kommunalt register.

Departementet påpekte i Ot.prp. nr. 32 bl.a. at: «Elektroniske planregistre vil bidra til å effektivisere mange sider av plan- og byggesaksprosessen. Det er viktig at kommuner som tar i bruk elektroniske planregistre, etablerer disse etter en felles standard. Et betydelig antall kommuner behandler allerede planer elektronisk. Bruk av felles standarder er avgjørende for at innbyggere og næringsliv skal få lett tilgang til informasjon på tvers av administrative skiller. Kommunale elektroniske planregistre må kunne spille sammen med elektronisk grunnbok og matrikkelen, slik at brukerne kan få en enhetlig tilgang til denne type kjerneopplysninger om fast eiendom. Registerne bør også omfatte informasjon om planforslag og høringsutkast.»

Samfunnsutviklingen går i retning av bruk av elektroniske dokumenter med digital signatur. Det er derfor naturlig å legge grunnlaget for at kommunen kan bekrefte riktigheten av en datafil, utskrift eller kopi av en plan eller kart ved hjelp av digitalt signerte dokumenter. Forskriften har derfor tatt høyde for dette.

2. Definisjoner

Begrepene endelig vedtatt plan, plankart, plandata, basiskart, digital arealplan, planarkiv og nasjonal arealplan-ID er definert særskilt i forskriften § 2. Definisjonen av det offentlige kartgrunnlaget framgår av § 5. Definisjon av kommunalt planregister, herunder digitalt planregister, framgår av § 12.

Det *offentlige kartgrunnlaget* danner det generelle kartgrunnlaget for plan- og byggesaksbehandlingen i hele kommunen. Ved utarbeiding av en konkret arealplan, kan det være nødvendig å supplere det offentlige kartgrunnlaget med mer detaljert eller nøyaktig kartlegging. På basis av dette og eventuell annen informasjon innhentet i sakens anledning, utarbeides det et *basiskart* som ”planen tegnes på”. I utgangspunktet danner basiskart og *plandata* til sammen *plankartet*, selv om plandata definisjonsmessig også kan være stedfestede planbestemmelser som framkommer på annen måte, f.eks. i form av reguleringsbestemmelser. *Den endelige vedtatte planen* er en plan som har fått rettsvirkning gjennom kommunens vedtak og eventuelt departementets godkjenning eller stadfesting. I motsetning til plankartet, som er å forstå som et saksdokument og som gjerne kan gjengis i form av en digital rasterkopi, er en *digital arealplan* å forstå som en fullstendig representasjon av planen i en form egnet for elektronisk databehandling. En kopi av en digital arealplan må således ta vare på den datastrukturen som ligger i planen, herunder gjengi tilhørende geodata på vektorform.

Med *geodata* forstås data om objekter, hendelser eller forhold som er direkte eller indirekte stedfestet med koordinater. Denne bruken av begrepet er i samsvar med slik begrepet ble introdusert i NOU 1975:66 *Geodatasystemet*. Stedfestet informasjon og geodata benyttes ofte som synonyme begreper, se f.eks. *Ordbok for kart og oppmåling*. Stedfestet informasjon gir informasjon om objekter (vann, hus, veier, osv.), hendelser og forhold der posisjonen (sted på jorda) er en vesentlig del av informasjonen. Definisjonen av geodata her forutsetter direkte eller indirekte stedfesting med koordinater. Geodata vil normalt være lagret i digital form, men kan også være i tradisjonell analog form, som f.eks. papirkart eller transparent folie.

Med *kart* forstås en todimensjonal (plan) gjengivelse av utvalgte geodata i digital eller analog form i bestemt målestokk og projeksjon. Gjengivelsen kan f.eks. være på papir, dataskjerm eller i maskinlesbar form (kartdata). Gjengivelsen vil i regelen være kartografisk bearbeidet. Det kan innebære at symbol som representerer aktuelle geodata, kan være flyttet, overdrevet, forenklet eller på annen måte endret i forhold til sin egentlige beliggenhet for å oppnå bedre lesbarhet eller forståelse. Eksempel på kartprojeksjon er UTM sone 32 som i målestokk 1:50.000 benyttes for landets hovedkartserie i Sør-Norge. Begrepet *kart* er brukt uavhengig av om kartet er et tradisjonelt papirkart eller om det er representert på elektronisk vis.

Forskriften setter ikke krav til *situasjonskart* eller *situasjonsplan* brukt i byggesak. Situasjonskartet kan i tillegg til det rene kartgrunnlaget og annen tilsvarende informasjon, også inneholde opplysninger om gjeldende planer, bestemmelser og pålegg som gjelder bruk av grunn og bygninger. Normalt vil det være kommunen som utarbeider situasjonskartet, jf. [forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker](#) § 25 første ledd bokstav a (forskrift til pbl 1985). På basis av situasjonskartet utarbeider søker en *situasjonsplan* som viser ønsket utforming og plassering av tiltaket byggesaken gjelder. Begrepene situasjonskart og situasjonsplan er nærmere forklart i forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker.

3. Ansvar for å utarbeide kartgrunnlag, pålegg om kartlegging

I utgangspunktet skal kommunen sørge for at det foreligger et oppdatert offentlig kartgrunnlag for de formål som omhandles i plan- og bygningsloven, jf. plan- og bygningsloven av 2008 § 2-1 første ledd. Kommunen har imidlertid ikke plikt til å ha klart et kartgrunnlag i den nøyaktighets- og detaljeringsgrad som kreves for ethvert privat utbyggingstiltak som måtte komme opp. Dersom forslag om plan eller utbyggingstiltak krever mer nøyaktig eller detaljert kartgrunnlag enn det kommunen i utgangspunktet har behov for, kan kommunen pålegge forslagsstiller eller søker å utarbeide nødvendig kartunderlag tilpasset den foreslåtte planen eller tiltaket, jf. Ot.prp. nr. 113 (2001-2002), merknadene til de enkelte bestemmelsene.

Følgende eksempel kan illustrere forholdet mellom kommunens plikt og hva som kan pålegges forslagstiller: Et område i kommunen var i tidligere kommuneplan angitt som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF). Det offentlige kartgrunnlaget må i dette tilfellet tilfredsstillere kommunens behov for å drive kommuneplanlegging, tilsvarende f.eks. "Økonomisk kartverk" i målestokk 1:5000 eller kartdatabasestandarden FKB-C¹. Kommunen må holde dette grunnlaget oppdatert. Anlegges det f.eks. en ny vei, må kommunen selv eller gjennom samarbeidsavtaler, sørge for at denne legges inn i det offentlige kartgrunnlaget. Området legges så i ny kommuneplan ut til byggeområde. Dette krever at området kartlegges ut i fra de krav som reguleringsplanarbeidet setter, tilsvarende f.eks. "Teknisk kartverk" i målestokk 1:1000 eller kartdatabasestandarden FKB-B. Kommunen bestemmer imidlertid selv når den vil starte opp reguleringsplanarbeidet. Den nye kommuneplanen utløser således ikke noen umiddelbar plikt for kommunen til å forbedre det offentlige kartgrunnlaget. Hvis en privat forslagstiller i denne situasjonen vil fremme eget forslag til reguleringsplan, og ikke vil vente på kommunen, kan kommunen pålegge forslagstiller å foreta de nødvendige kartarbeidene. Hvis kommunen velger ikke å gi slikt pålegg, må kommunen foreta de nødvendige kartarbeidene selv, slik at det kan utarbeides et basiskart med tilstrekkelig nøyaktighet og detaljering. Kravene til et tilfredsstillende utarbeidet plankart basert på et tilstrekkelig nøyaktig og detaljert basiskart, må senest være imøtekommet i det forslaget som legges ut til offentlig ettersyn.

Forholdet kan utdypes med utgangspunkt i følgende utbyggingseksempel: For en eksisterende boligeiendom ønskes fradelt tre tomter med oppføring av tre nye eneboliger. Er utbyggingforslaget i samsvar med reguleringsplan, kreves normalt ikke tilleggskartlegging. Hvis en eller flere av bygningene skal oppføres så nær eiendomsgrensene at dette kan kreve dispensasjon, kan det være nødvendig å foreta kontrollmålinger av kritiske avstander, men ingen landmålingsteknisk kartlegging. Det samme vil gjelde om utbyggingseksempelet ligger i et LNF-område, dersom tiltaket er i samsvar med planbestemmelsene, selv om kartgrunnlaget her sannsynligvis bare vil være økonomisk kartverk eller tilsvarende. Det samme vil også gjelde om eksempelet ligger i et uregulert strøk, men hvor kommuneplanen ikke krever reguleringsplan før utbygging.

Heller ikke søknad om tiltak som krever omregulering eller vidtrekkende dispensasjon fra plan, krever tilleggskartlegging dersom kommunens kartgrunnlag er godt nok. Hvis f.eks. eiendommen i overnevnte eksempel er regulert til annet formål i en gjeldende reguleringsplan, f.eks. til barnehage, må det legges til grunn at nødvendig kartgrunnlag allerede er på plass. Dette vil være tilfellet selv om reguleringsplanen er gammel, da det er kommunens ansvar å holde kartgrunnlaget oppdatert. Hvis situasjonen derimot er slik at

¹ FKB – Felles kartdatabase. Se merknad til § 5 andre ledd.

kommuneplanen krever at det utarbeides reguleringsplan, og området bare er dekket av oversiktskart (fordi området f.eks. inntil nylig var utlagt til LNF), vil utbyggingseksempelet normalt kreve tilleggskartlegging. Kommunen kan likevel ikke kreve tilleggskartlegging, dersom kommunen finner at oversiktskartet gir et tilstrekkelig grunnlag for å kunne vurdere den konkrete saken. For å behandle en begrenset fortetting som i overnevnte eksempel, som åpenbart ikke er del av en større utbygging, for eksempel i tilknytning til et gårdstun i et landbruksområde, kreves etter forholdene ikke nødvendigvis et detaljert teknisk kartverk.

4. Krav om kartlegging og krav om å levere data i digital form - forholdet til forvaltningsloven

Kommunen kan kreve kartlegging og at planforslag og kart blir levert i digital form, jf. pbl. § 2-1 annet ledd. Det følger av dette at kommunen også kan angi hvilket format dataene skal ha. Det må imidlertid forutsettes at kommunen ikke krever et format ut over det som må anses å være vanlig standard innen fagområdet kart og geodata.

Departementet legger til grunn at krav om kartlegging og om å levere data i digital form må anses som saksforberedende beslutninger om hva som er nødvendige opplysninger for å belyse saken og hvordan disse skal legges fram, og således ikke et enkeltvedtak som er gjenstand for klage i seg selv. Dette gjelder også i de tilfellene kommunen krever mer nøyaktig eller detaljert kartlegging i områder med særlig høy grad av utnytting.

Departementet viser til at krav om kartlegging eller om å levere data i digital form, ikke avskjærer forslagstillers mulighet til å fremme sin sak uten å etterkomme pålegget. Forslagstiller vil fortsatt ha rett til å fremme privat reguleringsplanforslag uten å etterkomme et slikt krav og få det behandlet av kommunen. Kommunen kan da velge å se bort i fra sitt tidligere pålegg og likevel fremme reguleringsforslaget. Det vil i så fall bli kommunens ansvar å utarbeide et forsvarlig forslag, herunder utarbeide nødvendig kartgrunnlag. Velger kommunen ikke å fremme reguleringsforslaget, f.eks. med henvisning til at nevnte krav ikke er oppfylt, er ikke det i seg selv grunnlag for klage etter forvaltningsloven § 28. Et reguleringsforslag er uansett ikke å anse som en "søknad" som en forslagstiller har rettskrav på å få "innvilget" eller "avslått". Departementet anser derfor ikke en avgjørelse om ikke å fremme en innsendt reguleringsplan, som et enkeltvedtak. En slik avgjørelse er det følgelig heller ikke adgang til å påklage, jf. NOU 2001:7 s. 138.

Tilsvarende vil gjelde ved forslag om konsekvensutredning. Når det gjelder avgjørelser under en konsekvensutredningsprosess, vil slike avgjørelser som hovedregel ikke være enkeltvedtak, men være prosessledende avgjørelser under saksbehandlingen.

Kommunens bestilling av karttjenester i forbindelse med egne kartleggingsarbeider, reguleringsplanforslag og kommuneplanarbeid, er et avtalemessig forhold og reguleres ikke av bestemmelsene i §§ 6 til 8.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser

Reglene i forskriften går ikke lenger enn det som er foruttsatt i forarbeidene til plan- og bygningsloven av 2008. Det vises derfor til det som står om planregister i proposisjonen når det gjelder de administrative og økonomiske konsekvenser av forskriftsforslaget, jf. [Ot.prp. nr. 32 \(2007–2008\) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) \(plandelen\)](#) pkt. 7.4.2:

”7.4.2 Krav til kartgrunnlag og stedfestet informasjon – kapittel 2

Kravet om et kommunalt planregister (§ 2-2) innebærer en reell endring i forhold til dagens lov. Elektroniske planregistre vil bidra til å effektivisere mange sider av plan- og byggesaksprosessen. Bruk av slike registre vil bedre tilgangen til planinformasjon for publikum generelt og utbyggere spesielt. Bruk av slike registre vil effektivisere kommunens forvaltning. Bruk av slike registre har særlig betydning for kommunenes arkivrutiner. For mange kommuner vil bruk av slike registre være en forutsetning for å kunne holde oversikt over vedtatte planer og vedtatte endringer i planene. Tilgang til elektronisk planinformasjon over Internett vil dessuten være et viktig tiltak for å virkeliggjøre målene om bedre offentlig forvaltning, jf. St. meld. nr. 17 (2006-2007) Eit informasjonssamfunn for alle. Loven krever likevel ikke at alle kommuner skal innføre elektroniske planregistre. Kommuner som innfører elektroniske planregister må følge nasjonale krav til slike registre. Innføring av slike registre medfører investeringskostnader og opplæringskostnader for den enkelte kommune i tillegg til årlige driftskostnader. Kommunen vil også ha engangskostnader med å digitalisere tidligere vedtatte planer som bare finnes på papir. Innføring av slike registre krever dessuten at kommunen har tatt i bruk digitalt kartgrunnlag. Totalt sett innebærer likevel innføringen av slike systemer en effektivisering for de fleste kommunene. Mange kommuner har derfor allerede innført egne elektroniske plansakssystemer. Overgangen til nasjonale standarder for slike systemer er ikke antatt å medføre vesentlige kostnader for kommunesektoren som helhet.”

Når det gjelder kravet i forskriften om tilgang via Internett og at gratis visning av plandata på Internett, vises til merknadene til § 2-2 i proposisjonen:

”Merknad til § 2-2 Kommunalt planregister

Bestemmelsen er ny og baserer seg på Planlovutvalgets forslag, jf. kapittel 5.1 og NOU 2003:14 kapittel 2.6.4 og kapittel 9.1.3.

Bestemmelsen innebærer at hver kommune skal føre register over alle gjeldende arealplaner i kommunen, og tilhørende bestemmelser, under dette vedtatte endringer og dispensasjoner til vedtatte arealplaner. Registeret kan også inneholde andre opplysninger som har betydning for planarbeidet i kommunen, under dette forslag til planer som er under behandling i kommunen. Kommuner kan inngå interkommunalt samarbeid om felles register.

Bestemmelsen tar høyde for at kommunene etter hvert behandler eller forvalter arealplanene med elektroniske metoder. Det stilles imidlertid ikke krav om at planregisteret må være elektronisk. Departementet vil i forskrift fastsette nærmere regler om elektronisk planregister, herunder regler om innhold, utforming, kvalitet, oppdatering, lagring og tilgang til opplysninger.

Elektroniske planregistre skal følge en felles nasjonal standard slik at opplysningene fra registrene er tilgjengelig og kan settes sammen på tvers av administrative grenser. Elektroniske planregistre skal spille sammen med grunnboka og matrikkelen slik at disse tre elementene til sammen gir brukerne tilgang til et samlet offentlig eiendomsinformasjonssystem. Elektroniske planregistre bør være ordnet

slik at brukere kan legge autorisert utskrift av registrene til grunn for hva som er gyldige planer for et område, og hva som er lovlig arealbruk for en eiendom.

Informasjon fra kommunens planregister skal i utgangspunktet være gratis tilgjengelig, men det kan være aktuelt med betaling blant annet for tilrettelagt informasjon som skal dekke kommersielle behov. Regler om dette fastsettes i forskrift til plan og bygningsloven og offenkjenningslova.”

Anslag innhentet fra kommunenes IT-systemleverandører indikerer at nær halvparten av kommunene har tatt i bruk digitale planer enten i SOSI² eller som skannede vektordata, og at minimum 25 % av kommunene allerede har et digitalt planregister. Forskriftens krav om etablering av digitalt planregister vil neppe bli en stor byrde for kommuner som allerede har erfaring med digitalt planregister. I praksis vil det for dem kun være tale om tilpasninger og justeringer av eksisterende digitale planregister for å etablere den nødvendige systematikk og oversikt som forskriften forutsetter at et moderne digitalt planregister skal ha. Ettersom de allerede har erfaring med digitalt planregister må det antas at de har kompetansen som gjør det enkelt å tilpasse seg kravene i forskriften.

Når det gjelder kommuner som ikke har digitalt planregister i dag, har disse mulighet for å kjøpe standard programvare til en pris av NOK 25-50000,- avhengig av kommunens størrelse. I tillegg kommer ev. kostnader for tilpasning til egne datasystemer, opplæringskostnader og årlige driftsutgifter. Det er grunn til å anta at systemleverandørene raskt vil tilpasse programvaren til forskriftens krav. Det blir derfor neppe spesielt krevende for kommunene å anskaffe et digitalt planregister som oppfyller kravene i forskriften. Det kan imidlertid bli en utfordring for kommuner uten erfaring med planregister å organisere planarbeidet slik at registeret kan ajourføres løpende og med god kvalitet. Disse kommunene bør kunne hente erfaring fra andre kommuner og på den måten få god hjelp i etableringsfasen.

Miljøverndepartementet har inntrykk av at det er stor motivasjon blant kommuner uten digitalt planregister å anskaffe dette, og at de ser store fordeler ved det. Departementet er opptatt av at også de minste kommunene enkelt skal ha mulighet for komme i gang med digitalt planregister. Det er derfor inntatt en egen bestemmelse i § 13 annet ledd om interkommunal samarbeid om drift og ajourføring av felles digitalt planregister. Dette forenkler ikke bare anskaffelsen, men bør også kunne få ned kostnadene og bidra til effektivt samarbeid om registrerings- og ajourføringsrutiner. Det bør også kunne gi kompetanseoverføring kommunene imellom og sikre en betryggende overgang til digitale planprosesser. Departementet vil i forbindelse med forskriftens iverksetting fokusere spesielt på interkommunalt samarbeid i sin veiledning overfor kommunene.

² SOSI – Samordnet opplegg for stedfestet informasjon. Bransjestandard for geodata utarbeidet av Statens kartverk i samarbeid med produsenter og brukere.

6. Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 1 Formål

Bestemmelsen angir formålet med forskriften.

Til § 2 Definisjoner

Bokstav a definerer *endelig vedtatt plan*. Endelig vedtatt plan er plan som gjennom kommunens endelige vedtak, og eventuelt departementets godkjenning eller stadfesting, har fått rettsvirkning. Kompetansen (myndighetsgrunnlaget) til å vedta og godkjenne kommuneplanen, herunder kommunedelplan, framkommer av pbl. § 11-15, jf. § 11-16. Her framgår det at arealdel til kommuneplan som det ikke er rettet innsigelse mot, får rettsvirkning etter vedtak i kommunestyret. Arealdel til kommuneplan som det er rettet innsigelse mot, eventuelt den del av planen det er rettet innsigelse mot, er avhengig av departementets godkjenning for å få rettsvirkning. Kompetansen til å vedta og stadfeste reguleringsplan framkommer av pbl. § 12-4, jf. § 12-13. Her framgår det at reguleringsplan som det ikke er rettet innsigelse mot, som hovedregel får rettsvirkning etter vedtak i kommunestyret, mens reguleringsplan som det er rettet innsigelse mot, er avhengig av departementets stadfesting. Reguleringsplan kan være gjenstand for klage. Kommunen, klageinstans eller annet overordnet organ kan beslutte at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Er slik beslutning fattet får reguleringsplanen ikke rettsvirkning. Utsatt iverksetting kan begrenses til å gjelde deler av planen. I så fall har de deler av planen som ikke omfattes av beslutning rettsvirkning. Kommuneplanens arealdel er ikke gjenstand for klage, men det kan rettes innsigelse mot slik plan.

Bokstav b definerer *plankart* som framstilling av arealplan på kart. Plankartet omfatter opplysninger som kan være gjenstand for vedtak (plandata) og det bakgrunnskartet vedtaket presenteres på (basiskartet), og tilhørende informasjon, herunder tegnforklaring. Plankartet kan gjelde endelig vedtatt plan og ha rettslig virkning, være forslag eller utkast til slik plan, eller gjelde opphevet eller utgått plan. Begrepet plankart dekker alle plantypene etter plan- og bygningslovens planbestemmelser kapittel 6-12.

Et plankart er et dokument som enten er analogt eller digitalt. En forutsetning for at det kan vedtas i form av en digital plan er at den aktuelle plandatafilen er digitalt signert. Uten slik digital signering er det papirdokumentet som er originaldokumentet.

Originaldokumentet vil da være på papir, men eksemplarer (kopier) kan være i digital eller analog form. Krav til plankart framgår av § 9, jf. også § 10. Om digital signering vises til omtale under pkt. 2 foran i veiledningen.

Bokstav c definerer *plandata*. Plandata er den del av en arealplan som er stedfestet, vanligvis ved å være framstilt på et plankart, og som er gjenstand for vedtak. For en

reguleringsplan omfatter dette arealformål og hensynssoner etter pbl. §§ 12-5 og 12-6 som er stedfestet, og rettslige virkninger av reguleringsbestemmelser etter pbl. § 12-7 som er stedfestet. For kommuneplan omfatter dette arealformål, hensynssoner og bestemmelser etter pbl. §§ 11-7 til 11-11 som er stedfestet, samt eventuelle stedfestede konsekvenser av planens retningslinjer for øvrig. Plandata kan relatere seg til endelig vedtatt plan med rettslig virkning, eller gjelde forslag eller utkast til slik plan, eller gjelde opphevet del av plan, eller være utgått på annen måte.

Bokstav d definerer *basiskart*. Basiskartet er det bakgrunnskartet som benyttes for å framstille planvedtaket, dvs. det kart som danner underlag (gir geografisk referanse) for plandataene, eller det "kart som planen tegnes på" slik det ble uttrykt i bygningsloven av 1924. Selv om basiskart er et formelt begrep, vil produksjonsprosessen ofte være lagt opp slik at det ikke er hensiktsmessig å tegne ut basiskartet som et selvstendig dokument.

Bokstav e definerer *digital arealplan*. Den digitale arealplanen er en fullstendig og entydig representasjon av planen i en form egnet for elektronisk databehandling. Det omfatter mao. hele det digitale planmaterialet i form av databaser, filer, og lignende, og ikke bare planens presentasjon i form av plankartet. I motsetning til et digitalt plankart som kan representeres i form av et digitalt (raster)bilde, må en digital arealplan representeres i form av en definert datamodell med tilhørende geodata på vektorform. Krav til digital arealplan framgår av §§ 9 og 10.

Bokstav f definerer *planarkiv*. Planarkiv kan være et papirbasert eller digitalt arkiv, eller begge deler, dvs. at noen dokumenter oppbevares i form av papir og andre som digitale filer. Minstekravet til planarkiv er at det oppfyller det som gjelder for systematisering og oppbevaring etter arkivlovgivningen. Det behøver ikke være et særskilt arkiv, men kan kombineres med andre kommunale arkiver. Krav til innhold mv. framgår av § 11 tredje ledd.

Bokstav g definerer *nasjonal arealplan-ID*. Krav om en entydig nasjonal identifikasjon for arealplaner er påkrevet bl.a. for at informasjonen i kommunalt digitalt planregister skal kunne lastes ned via Internett og sammenstilles sammen med andre arealplaner på regionalt eller nasjonalt nivå. En slik identifikasjon er også nødvendig for effektivt å kunne utarbeide landsomfattende statistikker over ulike typer arealformål mv. Nærmere krav til nasjonal arealplan-ID er fastsatt i § 9. Krav om nasjonal arealplan-ID gjelder for alle planer uansett om kommunen har digitalt planregister eller bare nøyer seg med et register med planoversikt etter § 12 annet ledd.

Til § 3 Datasikkerhet

Sikkerhetskopiering av digitalt planregister og andre digitale geodata må skje som ledd i kommunens samlede rutiner for håndtering og sikring av digital informasjon. Tilsvarende gjelder også andre som har driftsansvar for offentlig arealplaner og kartgrunnlag. Rutinene

må sikre at arkivverdig og andre viktige data ikke går tapt ved driftsavbrudd, og at ordinær drift lar seg opprette på nytt uten vesentlige forsinkelser.

Til § 4 Arkivering av årsversjoner

Årsversjoner kan bl.a. bidra til at man relativt enkelt kan kartlegge endringer i kommunens arealforvaltning over tid, lage statistikker og kunne fastslå hva som var gjeldende bruksarealformål og juridisk bindende i historisk sammenheng. Kommunen skal lagre årsversjoner av planregisteret med utgangspunkt i det som er gjeldende planer ved utgangen av året.

Motivet for å ta arkivkopi framgår av arkivlova og må ses i sammenheng med reglene i denne, og ikke ut i fra hensynet til den sikkerhetskopiering som er nødvendig for å oppnå tilfredsstillende datasikkerhet, jf. § 3. Arkivkopier må lagres på bestandig materiale, eller gjennomgå regelmessige oppfriskningsrutiner, jf. reglene i arkivlova og tilhørende forskrifter.

Arkivkopi av digitalt kartgrunnlag bør både være i form av en fullverdig digital kopi i henhold til gjeldende SOSI-standard, og som kartblad i digitalt dokumentformat eller på papir. Både SOSI-fil og kartbladene må være arkivbestandige og i et godkjent arkivformat. Arkivdata må være tilknyttet nødvendig informasjon som beskriver datasettet (metadata) slik at kartgrunnlaget kan gjenskapes på et seinere tidspunkt.

I utgangspunktet tas nytt arkiveksemplar av hele kartgrunnlag for hvert år, men dette kan tilpasses kommunenes rutiner for oppdatering av kartgrunnlaget. For analogt produsert kartgrunnlag bør det produseres eget arkiveksemplar når det produseres nye kart.

Der f.eks. Statens kartverk forvalter felles kartdatabase for kommunen, kan det være aktuelt at kartverket ivaretar også arkiveringen for kommunen.

Regler om arkivering framgår ellers av arkivlova, jf. forskrift om offentlige arkiv og forskrift om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiver.

Til § 5 Etablering og tilgang til det offentlige kartgrunnlaget

Første ledd. Kommunen må sørge for at det foreligger et pålitelig og oppdatert offentlig kartgrunnlag egnet til å løse kommunens oppgaver etter plan- og bygningsloven. Kartgrunnlaget skal blant annet gi nødvendig informasjon for å kunne utarbeide basiskart til kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner kommunen selv lar utarbeide. Kartgrunnlaget skal gi oversikt over fysiske og administrative forhold i kommunen, bl.a. terrengformer, vassdrag, bebyggelse, veger, vegetasjon, adresser, eiendomsgrenser og stedsnavn. I tradisjonell forstand tilsvare det offentlige kartgrunnlaget det teknisk-

økonomiske kartverket. Kartgrunnlaget skal dekke arealer i sjø ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjene, jf. pbl. § 1-2 annet ledd.

Kommunene skal samarbeide med staten om det offentlige kartgrunnlaget. Vanligvis vil dette skje ved at kommunen, Statens kartverk og andre statlige og fylkeskommunale etater samarbeider om å forvalte og finansiere en felles kartdatabase. Slikt samarbeid er i dag i de fleste kommuner organisert gjennom Geovekst-samarbeidet og forutsettes videreført gjennom samarbeidsmodellen "Norge digitalt".

Staten skal bidra til det offentlige kartgrunnlaget med nasjonale databaser, f.eks. matrikkel, sjøkartdata og topografiske kartdatabaser, oversikt over det offentlige kartgrunnlaget og nasjonalt geodetisk grunnlag.

Kommunene skal ikke betale for bruk av statens kartdata i sin plan- og byggesaksbehandling unntatt der dette ev. er forutsatt i lov eller forskrift. Dette er ikke til hinder for at kommunen må betale for datauttak og bruk til andre formål.

Kommunen må påse at det offentlige kartgrunnlaget er oppdatert slik at vedtak fattes på et korrekt faktagrunnlag, som grunnlag for å vurdere nye saker og som hjelpemiddel for kommunen i å kontrollere at vedtak blir fulgt opp. Oppdateringen må være tilpasset det nøyaktighets- og detaljeringsnivå som kommunen benytter for kartgrunnlaget i de ulike delene av kommunen i henhold til gjeldende FKB-standard, jf. annet ledd.

Oppdateringsrutinene vil i utgangspunktet basere seg på en kombinasjon av løpende administrative saksbehandlingsrutiner og periodisk oppdatering med f.eks. fotogrammetriske kartleggingsmetoder. Grunnlaget for den administrative oppdateringen framgår av forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker. Regler om oppdatering av matrikkelen framgår av [delingsloven](#) og [matrikkelloven](#) med forskrifter.

Første ledd siste punktum. Kommunen skal stille nødvendige data, i form av utskrift eller digitale data, fra det offentlige kartgrunnlaget til rådighet for alle som fremmer eller uttaler seg om en plan- eller byggesak. Reglene for gebyr framgår av pbl. § 109.

Kommunen kan ta eget gebyr ved utlevering av kartutsnittet eller innarbeide gebyret i et samlet behandlingsgebyr. Kommunen kan ikke ta gebyr av den som bare skal uttale seg om en sak, og som i den forbindelse trenger utskrift av rene "kartbilder" på papir eller skjerm. Departementet legger til grunn at kommunen etter omstendighetene kan ta betalt for bruk av data fra kartgrunnlaget basert på immaterielle rettigheter. I den grad forslagstiller leverer tilrettelagte digitale data, kan dette reflekteres gjennom reduserte gebyrsatser i den grad dette letter kommunens arbeid med gjennomføring og oppfølging av saken.

Annet ledd. Spesifikasjon av felles kartdatabase (FKB) har en hovedinndeling i fire nøyaktighets- og detaljeringsklasser, FKB-A, B, C og D. I henhold til [Geodatastandarden](#) versjon 2 datert 1.1.2009 er FKB definert slik:

FKB er en samling strukturerte datasett som utgjør grunnkartet i et område, og som alene eller sammen med andre data blant annet skal kunne benyttes til saksbehandling knyttet til plan- og bygningsloven med forskrifter og planleggingsformål. FKB består av i overkant 20 datasett som er gruppert i ulike FKB-produkter.

I FKB er det spesifisert kartklasser (FKB-standarder) som skal dekke behovet for felles kartdata i ulike områdetyper. Detaljinnhold og stedfestingsnøyaktighet i FKB varierer i de ulike standardene, med størst detaljering og stedfestingsnøyaktighet i A-standarden og minst i D-standarden. Inndelingen i FKB-standarder går i prinsippet på minimum detaljeringsgrad, men også på krav til minimum stedfestingsnøyaktighet. Det er også ordnet tilsvarende klasser (høydegrunnlag) for terrenginformasjon. I prinsippet er høydegrunnlaget fristilt fra FKB-standardene, og man må ved valg av FKB-standard spesifisere høydegrunnlag. Vanligvis vil man benytte detaljert høydegrunnlag i FKB-A-, og deler av FKB-B-områdene, og standard høydegrunnlag i de andre områdene.

FKB-standard	Områdetype i Geodatastandarden	Beskrivelse av områdetypen
FKB-A FKB-B	Områdetype 1	Byområde Dette vil som regel være sentrale byområder med høy grad av utnytting eller svært høy grunnverdi.
FKB-B	Områdetype 2	Tettbygd/utbyggingsområder Dette vil være områder som i kommuneplanen er eller forutsettes disponert til tettsteds- og utbyggingsformål og som ikke omfattes av områdetype 1.
FKB-B FKB-C	Områdetype 3	Spredtbygd/dyrket mark/skog Dette vil være områder som i kommuneplanen er eller forutsettes disponert til jordbruk eller skogbruk og spredt bebyggelse.
FKB-D	Områdetype 4	Fjell/ekstensiv arealutnytting Dette vil være den delen av kommunen som har en ekstensiv arealutnytting og lav grunnverdi: som regel fjellområder eller tilsvarende lite produktive arealer.

Det offentlige kartgrunnlaget skal være systematisk og tematisk organisert i naturlige grupper som uavhengige primærdatasett. Primærdatasettene skal omfatte fysiske og administrative forhold av betydning for kommunens plan- og byggesaksbehandling, herunder eiendomsforhold. Data som naturlig danner sammenhengende nettverk eller

flater skal ha en datastruktur som understøtter dette. Primærdata skal ikke være begrenset til å presenteres på en bestemt kartografisk måte eller i bestemte målestokker. Tilleggsdata som er nødvendig for å produsere bestemte kartbilder (presentasjonsdata) skal holdes separat fra de enkelte primærdatasettene. Kartgrunnlaget skal omfatte presentasjonsdata tilpasset de vanligst brukte kartpresentasjonene i kommunens plan- og byggesaksbehandling.

Annet ledd siste punktum. Aktuell spesifisering for analogt kartgrunnlag tilpasset reguleringsplanlegging finnes i "Norm for kart i målestokkene 1:250, 1:500, 1:1000 og 1:2000 og kommunale oppmålingsarbeider". Spesifikasjoner for analogt kartgrunnlag i mindre målestokker følger i utgangspunktet av spesifikasjonene til de ulike nasjonale kartseriene, først og fremst "Økonomisk kartverk".

Tredje ledd. Geodetisk grunnlag er en referanseramme som gjør det mulig å bestemme entydige koordinater. Statens kartverk har fastsatt EUREF89 som nasjonalt geodetisk grunnlag i grunnriss. Overgangen fra det tidligere NGO1948 er antatt å være fullført i alle kommunene i løpet av 2009. Departementet foreslår derfor å ta ut muligheten for å bruke lokale grunnlag i grunnriss fra forskriften. Statens kartverk har fastsatt NN1954 som nasjonalt høydegrunnlag. Kommuner som benytter lokale høydegrunnlag bør fastsette transformasjonsformler og -verdier mellom lokalt og nasjonalt geodetisk grunnlag og gjøre dette kjent for brukerne, herunder hvilken transformasjonsnøyaktighet som dermed kan oppnås.

Til § 6 Krav om kartlegging

Første ledd. Bestemmelsen klargjør at kommunen ikke har plikt til å ha klart et offentlig kartgrunnlag i den nøyaktighets- og detaljeringsgrad som kreves for ethvert privat utbyggingstiltak som måtte komme opp. Dersom forslag om plan eller utbyggingstiltak krever mer nøyaktige eller detaljerte data, kan kommunen kreve at forslagstiller utarbeider nødvendig kartgrunnlag tilpasset den foreslåtte planen. Omfanget av pålagte kartarbeider må stå i forhold til forslagetets omfang. Kommunen kan ikke kreve mer detaljert eller nøyaktig kartlegging enn det som er nødvendig for å ta stilling til det aktuelle forslaget. Kommunen kan f.eks. i forbindelse med et reguleringsplanforslag bare stille relevante krav som har med behandlingen av reguleringsforslaget som sådan å gjøre. Kommunen kan på dette stadiet i prosessen ikke ta høyde for et eventuelt seinere behov for mer nøyaktig eller detaljert kartlegging f.eks. i forbindelse med etterfølgende prosjekteringsarbeider. Med geodata i første setning forstås både basis geodata og tematiske geodata. Siste setning skal sikre at data som kommunen ikke selv innarbeider i det offentlige kartgrunnlaget kan bli innarbeidet av nasjonale myndighet og dermed ikke gå tapt.

Det fremgår av førstesetning at det kan gis pålegg om å fremskaffe nødvendig kartgrunnlag også ved konsekvensutredning og søknad om tiltak når slik kartlegging er nødvendig for å kunne ta stilling til konsekvensutredningen eller søknaden. I § 5 i plan- og bygningsloven av 1985 var konsekvensutredning uttrykkelig nevnt i ordlyden. Selv om konsekvensutredning ikke lenger nevnes ekspeditt i (ny) pbl § 2-1, er det i merknadene til bestemmelsen, jf. Ot.prp. nr. 32 (2007–2008) *Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) side 177*, forutsatt at kommunen også kan kreve utlevert digitale data fra slike utredninger. Bakgrunnen for dette er at konsekvensutredninger vil inngå i grunnlaget for planer og tiltak. Det ble følgelig ansett unødvendig å ha en særskilt hjemmel i den nye loven.

Departementet legger til grunn at det offentlige kartgrunnlaget normalt vil være godt nok for å kunne fremme søknad om tiltak som er i samsvar med plan, selv om det også i slike saker kan være nødvendig med supplerende informasjon. Departementet understreker at kommunen bare kan kreve kartlegging som er nødvendig for å kunne ta stilling til om tiltaket er i samsvar med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Det vil kunne være aktuelt å gi pålegg om kartlegging ved søknad om tiltak i de tilfellene det gis dispensasjon fra krav om å utarbeide reguleringsplan (områderegulering eller detaljregulering), jf. pbl. § 12-1, jf. 12-2 og 12-3.

Heller ikke i konsekvensutredningssak vil det normalt være nødvendig å kreve mer detaljerte kart enn det kommunen vanligvis allerede rår over etter denne bestemmelsen. Slikt krav vil som oftest først være nødvendig når saken presenteres som planforslag. En annen sak er at formålet med konsekvensutredningen, alt etter sakens art, kan forutsette ulike former for undersøkelser, kartlegginger, o.l. for å kunne klargjøre virkningene av det aktuelle tiltaket.

Annet ledd. Varsel om at kommunen vil kreve kartlegging bør gis så snart forslagstiller søker råd eller bistand hos kommunen, f.eks. i samband med at forslagstiller ber om utsnitt av det offentlige kartgrunnlaget, jf. pbl. § 12-8 første ledd. Under oppstartsmøtet i saken bør kommunen kunne avklare spørsmålet i dette møtet. Kommunen bør umiddelbart sende bekreftelse om kravet. Kravet kan senest settes fram når kommunen tar stilling til om den skal fremme forslaget, jf. pbl. § 12-11.

12-ukersfristen for kommunens behandling av planforslaget i pbl. § 12-11 løper fra det tidspunkt kommunen mottar forslag som tilfredsstillende minstekrav til fremstilling og innhold. Kartgrunnlaget og framlagt forslag til plankart må tilfredsstillende kravene i forskriften her. Finner kommunen at et forslag er åpenbart mangelfullt, herunder mangler et tilstrekkelig kartgrunnlag, kan kommunen returnere forslaget for supplerende, slik at fristen først begynner å løpe når et fullstendig forslag har kommet inn.

Tredje ledd presiserer at pålegg bare kan gis når det offentlige kartgrunnlaget ikke er tilstrekkelig nøyaktig eller detaljert som grunnlag for å behandle og fatte vedtak i

vedkommende sak. Det er kommunens ansvar å holde det offentlige kartgrunnlaget oppdatert, ev. i samarbeid med nasjonale myndigheter. Kommunen kan ikke kreve at forslagstiller gjennomfører kartleggingsarbeid bare for å oppdatere eksisterende offentlig kartgrunnlag. Kommunen kan heller ikke kreve at forslagstiller gjennomfører kartleggingsarbeid for å rette opp feil eller mangler forårsaket av at det offentlige kartverket ikke følger de spesifikasjonene som er fastsatt for dette kartverket.

Det er kommunens ansvar å gi opplysninger om gjeldende planer som har betydning for saken, med så stor nøyaktighet at forslagstiller kan legge disse til grunn for sitt forslag. Krever forslaget at slike opplysninger klarlegges med større nøyaktighet enn det som fremgår av gjeldende plan, er det kommunens ansvar å gjøre dette.

Kommunen må stille eiendomsinformasjon fra kommunens arkiver til disposisjon for forslagstiller, herunder informasjon fra matrikkelen og målebrev. Kommunen kan etter gjeldende lov ikke kreve at forslagstiller rekvirerer kartforretning for å få klargjort uklare eksisterende grenser, jf. Ot.prp. nr. 113 (2001-2002) kap. 3.5 s. 30 nederst. I den grad det er behov for å avklare uklare grenser eller skaffe fram manglende eiendomsinformasjon, vil det som regel være i partenes interesse å rekvirere kartforretning. Kommunen bør i slike saker oppfordre partene til dette. I den grad forslag til planvedtak er utformet slik at dette forutsetter avklarte eiendomsforhold, kan planutvalget avvise å fremme planforslaget inntil eiendomsforholdene er klargjort. I tillegg kan kommunen gjennomføre kartforretning på eget initiativ, jf. delingsloven § 2-1 tredje ledd bokstav c og matrikkelloven § 5 a annet ledd.

Til § 7 Krav om å levere data i digital form

Første ledd. Kommunen kan kreve planforslag levert i digital form. Krav til teknisk utførelse, datastruktur, dataformat, mv. framgår av §§ 8 (kart), 9 og 10 (plan).

Dette forutsetter at kommunen kan levere egne data, som eventuelt har betydning for saken, på tilsvarende digital form som kommunen ønsker tilbake. Forslagstiller skal ikke trenge å digitalisere, herunder vektorisere eller topologisere, data vedkommende kan få fra kommunen.

Første ledd siste punktum, se merknad til § 6 annet ledd.

Annet ledd. Kommunen kan også kreve digitalt datagrunnlag i saker som faller inn under bestemmelsene om konsekvensutredning. Pålegget kan i så fall gis både i forhold til konsekvensutredningen og i selve byggesaken når denne gjelder oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av varig bygning, konstruksjon eller anlegg, vesentlige terrenginngrep, eller anlegg av veg eller parkeringsplass. Også i saker etter annet ledd er det en forutsetning at kommunen kan levere sine data på tilsvarende digital

form som etter første ledd. Henvisningen til § 93 i pbl av 1985 og bestemmelsene om konsekvensutredninger vil bli endret når nye bestemmelser forligger.

Tredje ledd. For planer og tiltak av et så stort omfang at de er nevnt i forskrift om konsekvensutredning, vedlegg I, kan slikt pålegg gis uavhengig av om kommunen kan levere sine data på digital form. Henvisningen til § 93 i pbl av 1985 og til vedlegg I i forskrift om konsekvensutredninger vil bli endret når nye bestemmelser forligger.

Til § 8 Krav til kartleggingen

Første ledd. Den som er pålagt kartlegging etter § 6 kan i utgangspunktet velge å utarbeide dette:

- i henhold til FKB-B, eller
- etter kommunens spesifikasjon for det offentlige kartgrunnlag tilpasset reguleringsplanlegging hvis dette avviker fra FKB-B, eller
- etter annen spesifikasjon avtalt med kommunen.

Annet ledd. Dersom kommunen har satt krav om høyere standard, fastsatt i lokal forskrift eller etter enkeltvedtak, kan vedkommende ikke velge, men må utarbeide geodata i henhold til disse kravene. Slike krav til særlig høy datakvalitet kan være aktuelt i bysentra eller liknende områder med høy grad av utnytting.

Til § 9 Krav til arealplan og plankart, kodeverk, nasjonal arealplan-ID mv.

Første ledd. Plankartets navn skal samsvare med planen, f.eks. "Kommunedelplan for Skogbygda" eller "Reguleringsplan for Skogveien 101-105". Planen skal ha en nasjonal arealplan-ID som består av kommunenummeret (fire siffer) og et unikt løpenummer. Kommunen står fritt til å velge løpenummersystem slik at det best passer kommunens behov. Hvis planen endres, skal det føyes til en bindestrek bak løpenummeret og gis et eget unikt løpenummer for endringen. Også dette løpenummeret kan kommunen tilpasse eget behov. Systemet med bindestrek etterfulgt av løpenummer skal sikre oversikt over planer som er endret og referanse til endringen. Plan kan for eksempel ha løpenummer slik: 021912345-678. Hvis f.eks. en kommuneplan utformes som et oversiktskart over hele kommunen i en målestokk og ett eget detaljkart for kommunesenteret i større målestokk, skal disse to kartene tilordnes hver sin nasjonale arealplan-ID selv om de eventuelt trykkes på samme arket. Plankartets identifikasjon er i prinsippet uavhengig av det saksnummeret kommunen har behandlet planen under.

Annet ledd. Arealplan skal benytte kodeverk, farger og skravur i samsvar med "SOSI produktspesifikasjon for digitalt planregister og arealplan". Dette skal sikre at arealplaner i hele landet fremstilles ved hjelp av et felles "språk" og skal bl.a. gjøre det lett å tolke og

forstå planens innhold og rettslige betydning, forenkle sammenstillingen på tvers av administrative grenser og utarbeidelse av statikk på regionalt eller nasjonalt nivå.

Fjerde ledd. Eksempel på opplysninger om saksbehandlingen kan for reguleringsplan omfatte dato, signatur og arkivreferanse for når saken er fremmet for kommunen, første og annen gangs behandling, tidsrom for offentlig ettersyn og kommunestyrets vedtak, eventuelt om planen er utkast til bestemt behandling. Dato for kommunens kunngjøring av planvedtaket skal påføres plankartet. Forslagsstillers navn skal påføres. Det kan være for eksempel være kommunen selv, et foretak eller en privatperson.

Plankartet (kartet eller tegnforklaringen) påføres en påtegning som identifiserer hvilket kartgrunnlag som er benyttet som basiskart, herunder opplysninger om ajourføringsdato og om det er foretatt tilleggskartlegging i privat regi. For digitale plankart må det påses at en slik spesifikasjon følger med dersom digitale plantema eksporteres (utveksles) uten basiskartet.

Basiskartet vil i utgangspunktet være et utsnitt av det offentlige kartgrunnlaget for vedkommende område. I noen tilfeller vil det være nødvendig å utarbeide et mer nøyaktig og detaljert kartgrunnlag, jf. § 6. I noen tilfeller kan det være aktuelt å utelate mindre vesentlig informasjon fra kartgrunnlaget for å gi plankartet bedre lesbarhet. Det er viktig at basiskartets nøyaktighet og oppdatering står i forhold til plantype og planformål. Basiskartet utformes som strekkart uten fylte eller skraverte flater. Ortofotokart benyttes ikke som basiskart. Derimot kan det være svært aktuelt å benytte ortofotokart til ulike illustrasjonsformål.

Ikke alle personer forstår et kart like godt. Det må alltid legges vekt på å få fram ønsket informasjon på en så klar og forståelig form som mulig. Plankartet må verken underslå relevant informasjon eller fremheve bestemt informasjon på en slik måte som gir mottakeren et fortegnert bilde av det underliggende informasjonsmaterialet.

Kartmålestokken må velges i samsvar med detaljeringsgraden i planen. Reguleringsplan skal normalt være i målestokk 1:500 - 1:2000, kommuneplan i 1:10.000-1:50.000.

Navnebruken skal være i samsvar med reglene i lov om stadnamn.

Til § 10 Krav til digital arealplan

Digital arealplan skal utformes i samsvar med "SOSI produktspesifikasjon for digitalt planregister og arealplan". En rekke geografiske informasjonssystemer (GIS) legger til rette for slik strukturering av data. Den digitale arealplanen bør være bygd opp slik at den på en hensiktsmessig måte kan understøtte anvendelsen av planen, herunder at det kan utledes entydige stikningsdata. Til digital arealplan må det være knyttet nødvendige metadata (informasjon som beskriver datasettet).

Det vil også være mulig å produsere plankart med dataassistert konstruksjonsverktøy (DAK) med korrekt navnsetting og koding, forutsatt at konstruktøren har dette for øye under produksjonsprosessen. Bruk av slike verktøy gjør det imidlertid vanskelig å tilfredsstille forskriftens krav om entydighet, jf. §§ 2 bokstav e og 9 annet ledd. En løsning på dette kan være at kommunen etter avtale aksepterer DAK-data som kun omfatter linjeinformasjon.

Konstruktøren må velge dataverktøy som gjør vedkommende i stand til å levere fullstendige arealplaner i henhold til gjeldende spesifisering.

Til § 11 Endelig vedtatt plan, planarkiv, o.a.

Første ledd. Plankartet kan etter forskriftens ordlyd arkiveres på papir eller digital form. I begge tilfeller må plankarteksemplaret være arkivbestandig og i et godkjent arkivformat. Når plankart utarbeides digitalt, er det viktig at det digitale planmaterialet (den digitale arealplanen) oppdateres underveis med alle endringer som kommer til i planprosessen, slik at papireksemplarer som skal signeres kan skrives ut direkte fra det digitale planmaterialet uten etterfølgende endringer, og at dette er identisk med hva som faktisk er vedtatt. Regler om arkivering framgår ellers av arkivlova, jf. forskrift [11. desember 1999 nr. 1193](#) om offentlege arkiv og forskrift [1. desember 1999 nr. 1566](#) om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiver. Jf. også kravspesifisering for elektroniske arkivsystemer i offentlig forvaltning ("Norsk arkivsystem" - NOARK-4).

Godkjent digitalt lagringsformat for dokumenter er bl.a. pdf og tiff versjon 6, jf. NOARK-4. Arkiveksemplar skal være arkivbestandig. Eksemplarer av plankart som skrives ut med blekkprintere for arkivering i kommunen og fylkeskommunen, og hos fylkesmannen for senere avlevering til statsarkivene, må således oppfylle Riksarkivarens bestemmelse om papir- og blekkkvalitet.

Det framgår av arkivbestemmelsene at alle saksdokumenter skal arkiveres. Det innebærer at også kopi av utkast til plankartet slik det lå ute til offentlig ettersyn og plankart for senere vedtatte mindre endringer skal arkiveres. Dersom planen ble fremmet i flere alternativer, skal det oppbevares kopier av alle alternativene.

Kopi av utkast til plankart kan allerede ved iverksettingen av forskriften gjerne arkiveres i digital form. Det samme kan etter omstendighetene også gjøres for vedtatte mindre endringer.

Annet ledd. Om innsending av regional planbestemmelse, se pbl § 8-5 siste ledd. Om innsending av kommuneplans arealdel, se pbl. § 11-15 annet ledd. Det er ikke lenger krav om at kommunen skal sende vedtatt reguleringsplan til andre myndigheter.

Kommunen må avtale med fylkeskommunen, fylkesmannen og berørte statlige fagmyndigheter om eksemplarer som sendes til orientering, skal sendes på papir eller

digital form. Det kan også være aktuelt å sende planen inn i begge formater. I hvilken grad mindre endringer i plan skal sendes inn, må avtales nærmere.

Saker som skal godkjennes eller stadfestes av departementet, skal inntil videre alltid være vedlagt et signert og datert eksemplar av plankartet på arkivbestandig papir.

Tredje ledd. Kommunen skal ha et planarkiv som oppfyller arkivlova. Kommunen må påse at gjeldende planer, men også planer som gjennom vedtak er gjort uaktuelle, blir sikret for ettertiden gjennom forsvarlig arkivering. Kommunen må sikre påliteligheten til planarkivet med løpende oppdateringer av nye og endrede vedtak. Se for øvrig omtale under definisjonen av planarkiv, jf. § 2 bokstav f.

Fjerde ledd. Kopi av plankart kan være digital eller analog. Krav om identisk informasjon innebærer bl.a. at analog kopi må vises med original symbol- og fargebruk.

Plankartet for en gjeldende arealplan er et juridisk dokument. Det må ikke foretas endringer av det juridiske innholdet uten at det samtidig gjennomføres en formell behandling i henhold til plan- og bygningsloven.

I forbindelse med digitalisering av analoge reguleringsplankart, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å justere begrensingslinjer slik at disse samsvarer med kartgrunnlaget (eiendomsgrenser, veier, vassdrag, tilstøtende planer mv.). Små justeringer (feil og unøyaktigheter) kan i så fall behandles som mindre endringer, jf. pbl. §§ 11-17 og 12-14. Også tilpassninger av eldre planer til gjeldende standarder basert på dagens lovgivning, herunder klassifisering av planens reguleringsformål, kan etter omstendighetene anses som mindre endringer. Ved mindre endringer, trenger kommunen ikke utarbeide nytt arkiveksemplar av plankartet på papir når dette er ubetenkelig. Ved større endringer må det alltid utarbeides eksemplar på papir av den nye planen som heretter er det gjeldende juridiske dokumentet.

Til § 12 Etablering, innhold m.v.

Første ledd fastslår at alle kommuner skal ha et planregister. Registeret kan fremstå i to varianter, enten som et enkelt planregister med en planoversikt, eller et mer avansert såkalt *digitalt planregister*. Bestemmelser om register med planoversikt fremgår av annet ledd mens digitalt planregister er regulert i annet til femte ledd.

Hensikten med de nye bestemmelsene om planregister er først og fremst å sikre at kommuner som innfører digitalt planregister skal følge nasjonale krav til slike registre. Bakgrunnen for dette er at informasjonen i registret skal spille sammen med annen informasjon i den nasjonale geodatainfrastrukturen. Forskriften krever imidlertid ikke at alle kommuner må ha digitalt planregistre. Kommunen kan velge å nøye seg med å ha et planregister som gir en enkel oversikt slik *annet ledd* fastsetter. I praksis kan et slikt register antakelig etableres i kombinasjon med et planarkiv, jf. § 11, dersom kommunen

finner det hensiktsmessig. Derved slipper man å operere med to ”systemer”. Annet ledd er å forstå som et minimumskrav. Kommunen kan ha en mer omfattende planoversikt enn det som i utgangspunktet kreves.

Planregister etter annet ledd kan være både i analog (papirbasert) og digital form. I praksis må antas at kommunen vil benytte et regnearkprogram eller tekstbehandlingssystem for å holde oversikt over kommunens planer slik kravet i annet ledd forutsetter. Denne oversikten har nok alle kommuner i dag, men publikum og brukere skal heretter kunne få ut informasjon om plansituasjonen i kommunen på ett sted. Forskjellen på et planregister etter annet og tredje ledd er at et register etter annet ledd kun inneholder en opptegnelse med navn på planer m.m., mens et digitalt planregister inneholder planene i digital form i form av en systematisert geodatabase (planinformasjonssystem).

Tredje ledd. Bestemmelsen fastslår en plikt for kommunen til å opprette et digitalt planregister når nærmere fastsatte vilkår er oppfylt. Disse vilkårene virker uavhengig av hverandre. Plikten oppstår for det første dersom kommunen velger å legge ut planer til offentlig ettersyn som er fremstilt digitalt og for det andre dersom den har krevd at private forslagsstillere skal sende inn digitale planer, jf. § 15.

En del kommuner vil i praksis ikke ha et valg med hensyn til om de skal etablere et digitalt planregister eller ikke. Kommuner som allerede har begynt å fremstille digitale arealplaner når forskriften trer i kraft eller som krever at privat forslag stiller skal sende inn digitale planer, vil i praksis bli bundet av bestemmelsen.

Digitalt planregister er et vesentlig bidrag for å øke kvaliteten i planprosessen for alle impliserte parter fordi det skal gi oversikt over både gjeldende planer og pågående planarbeid. Kravene til et digitalt planregister er vesentlig større enn det som gjelder for et register med planoversikt etter annet ledd. I likhet med det som gjelder for kravene til planoversikt er kravene til innhold i et digitalt planregister å betrakte som minstekrav. Dersom kommunen ønsker det, kan den føre inn mer omfattende informasjonen i registeret enn det § 11 krever. Det er således ikke noe i veien for at kommunen for eksempel legger inn mer detaljert informasjon om plansituasjonen i kommunen, også de eldre planene (fra før forskriftens ikrafttredelse), hvis den finner å kunne avse ressurser til det.

Det er viktig at kommunens digitale planregister inneholder alle arealplaner i sitt område og ikke bare planer kommunen selv har vedtatt. Kommunen må derfor sørge for å registrere regionale planbestemmelser og statlige arealplaner på samme måte som kommunale planer. I praksis vil kommunen være godt informert om andre myndigheters planer. Plikten til å føre i registeret gjelder bare så lenge planene leveres i digital form og kommunen faktisk har etablert digitalt planregister. Kommuner som har etablert digitalt planregister har hjemmel til å kreve at slike planer leveres i digital form.

Fjerde ledd. For at digitalt planregister skal fylle sin funksjon og gi nødvendig oversikt over gjeldende arealplaner og planforslag stiller forskriften relativt spesifikke krav til innhold for gjeldende planer. Informasjon om tilblivelse av en plan kan kaste lys over hva som har vært intensjonene bak planen. Dette fremkommer ofte av vedtak og saksframlegg. Det er derfor viktig at digitalt planregister kan brukes til å spore også saksbehandlingen knyttet til planer og bygge- og deleforbud. For å muliggjøre det er det krav om at saksnummer føres i registeret. Dette gjelder også for endringer og dispensasjoner. Uttrykket ”tatt under behandling” i bokstav d er brukt for å klargjøre at kommunen ikke trenger å føre inn planer som er avvist i mottakskontrollen og således ikke tatt opp til realitetsbehandling. Andre opplysninger som kan føres inn, jf. bokstav e, er for eksempel informasjon om kunngjorte meldinger om oppstart av planarbeid, jf. pbl. § 12-8 annet ledd.

Dokumenter for vedtatt plan som alltid skal inngå i digitalt planregister er plankart, planbestemmelser, (juridisk) illustrasjoner, saksforberedelse samt vedtak ved sluttbehandling (inkl ev. innsigelse/klage m/avgjørelse).

Femte ledd: Om ”SOSI produktspesifikasjon for digitalt planregister og arealplan” vises til omtale under definisjonen av digitalt planregister. er en omforent bransjenorm eller standard. Denne spesifikasjonen vil være undergitt regelmessig revisjon i bransjen og utvikle seg over tid.

Digitale planregistre skal kunne avgi data til statistikkformål, og det er en forutsetning at planbasen kan brukes til direkte eller indirekte rapportering til KOSTRA og andre nasjonale baser innenfor dette området. Det enkleste for kommunen vil være å sette opp en standardisert nedlastingstjeneste hvor for eksempel Statistisk sentralbyrå (SSB) og andre som gis adgang uten ytterligere medvirkning fra kommunen kan laste ned planinformasjon til statistikkformål. Normalt vil SSB kunne gjøre seg nytte av de vanlige nedlastingstjenester som gjelder i Norge digitalt-samarbeidet.

Metadata er viktige datasett som gjør det effektivt å finne frem til relevante data. Slike data kan også være anvendelige ved utarbeidelsen av statikk.

Pt. forutsetter det teknologiske rammeverket for Norge digitalt at det etableres støtte for GetCapabilities spørring som returnerer service-metadata, jf. ISO 19119. Aktuelle metadata kan være:

- Datasettets navn og versjon
- Sammendrag av innholdet
- Kort beskrivelse av formålet
- Datasettes historie
- Beskrivelse av og link til nettsteder som har funksjon i forhold til datasettet/tjenesten
- Dokumentasjon av URL kall til tjenester på Internett (eks. getmap, getcapability)
- Henvisning til objektkatalog og produktspesifikasjon

- Informasjon om datasettets projeksjon og støtte for transformasjon
- Nøkkelord
- Illustrasjon (for eksempel tegnforklaring)
- Informasjon om ajourhold
- Informasjon om utbredelse/dekning
- Kvalitetsbeskrivelser
- Presentasjonsregler
- Distribusjonsinformasjon
- Restriksjoner på bruk

De forannevnte typer metadata er generelle og det må påregnes at det blir et krav om mer planspesifikke metadata.

Til § 13 Innsyn og utlevering av data frå digitalt planregister

Reglene i offentleglova om rett til innsyn i saksdokumenter gjelder for innsyn i kommunens planregister.

Det er en forutsetning at de kommunale planregistrene skal være online på Internett og kunne spille sammen med eiendomsdata og andre geodata i den nasjonale infrastrukturen på geodataområdet.

Norge digitalt-samarbeidet er et viktig fundament i samarbeidet for å få geodatainfrastrukturen i Norge til å fungere tilfredsstillende og på vers av organisatoriske grenser. I praksis vil derfor Rammeverksdokumentet for Norge digitalt-samarbeidet være styrende for utveksling av data, og oppbygging og drift av elektroniske tjenester for online søking, visning og nedlasting av data. I samarbeidet gjelder en egen spesifisering av WMS- og WFS-tjenester for plandata. Aktuelt datainnhold skal framgå av katalogtjenesten på nasjonal geoportal www.geonorge.no. Kommunene er selv viktige premissgivere inn i Norge digitalt-samarbeidet og så godt som alle kommuner er medlemmer.

Mange kommuner har lagt sine plandata åpent ut for visning på Internett. Departementet mener tiden nå er moden for å kreve at alle kommuner som har digitalt planregister skal tilby visning på Internett. Det naturlige er at kommunen benytter sin egen hjemmeside for slik visning. Kravet i forskriften om at kommunen skal tilby en visningstjeneste omfatter ikke det å kunne laste ned eller ta utskrift av plandata. Noen kommuner ønsker muligens (fortsatt) å ta betalt for slike tjenester, noe det til en viss grad er adgang til i henhold til unntakene som gjelder for dokumentinnsyn i offentleglova kapittel 3.

Til § 14 Oppdatering og forvaltning

Første ledd. Det er viktig at kommunens planregister har troverdighet og oppleves som en nyttig informasjonskilde. Dersom innholdet ikke blir oppdatert med ny relevant

informasjon og gammel informasjon ajourført eller fjernet, vil brukerne neppe oppleve å ha nytte av det. For brukerne henger kvalitet ikke bare sammen med riktig informasjon. Det gjelder like mye forhold som hyppig oppdatering, god systematikk og enkelt tilgang. For å øke sannsynligheten for at planregister har god kvalitet, fastsetter forskriften at kommunen skal ha system for føring og ajourhold. Et slikt system må bl.a. peke ut hvem som er ansvarlig for oppdatering og ajourhold (registerfører), hvem som skal rapportere til registerfører, spesifisere de nærmere rutiner som skal gjelde for føring av registeret og hvordan feilmeldinger fra publikum skal håndteres m.m. Det behøver ikke være tale om et eget system, men kan være en del av for eksempel et helhetlig kvalitetssystem kommunen har innen geodataområdet eller på plan- og bygningslovområdet. Kravet til system gjelder for begge typer planregister, jf. § 12 annet og tredje ledd.

Annet ledd. Det er naturlig at kommuner som mangler kompetanse eller kapasitet i forhold til det å føre, vedlikeholde og drifte et planregister søker samarbeid med andre kommuner om elles planregister. Innen geodataområdet er det blitt ganske vanlig med interkommunalt samarbeid og det er et utstrakt og velfungerende samarbeid mellom kommuner i mange regioner. Slik samarbeid kan også være økonomisk fordelaktig og gi rasjonaliseringsgevinst. Det kan gjøre det vesentlig enklere særlig for små kommuner uten et større IT- og geodatamiljø å komme i gang med digitalt planregister.

Til § 15 Overgangsbestemmelser

Første ledd. Det er kun arealplaner som legges ut til offentlig høring etter ikrafttredelsestidspunktet kommunen har plikt til å føre i planregister. Det samme gjelder for dispensasjoner og endringer. Det er ikke krav om at man skal føre inn endringer og dispensasjoner for eldre (gjeldende) planer. Det kan kommunen selvsagt gjerne gjøre på frivillig basis. For større kommuner med mange planer og mange endringer og dispensasjoner vil det kunne bli ressurskrevende.

Annet ledd. Selv om kommunen ikke er forpliktet til å føre eldre (gjeldende) planer i planregisteret kan den gjøre det på frivillig basis. Det er en fordel om også slike planer får tilordnet en nasjonal arealplan-ID, men dette er ikke noe krav. Det stilles ikke andre krav til kommunen enn at den fører navn og nummer inn, dvs. den ID kommunen opprinnelig satte på planen. En henvisning til nasjonal arealplan-ID vil likevel være av verdi for brukerne og gjøre dem bedre i stand til å få oversikt over plansituasjonen i kommunen.

Til § 16 Ikrafttredelse

Bestemmelsen angir tidspunkt for forskriftens ikrafttredelse.

7. Forslag til forskrift

Kapittel 1 Fellesbestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften skal sikre innsyn og tilgang til gjeldende arealplaner og planforslag i kommunene, og tilgang til oppdaterte og pålitelige kart og stedfestet informasjon for å kunne løse oppgaver etter plan- og bygningsloven. Forskriften skal også sikre at slik informasjon kan sammenstilles elektronisk på tvers av administrative grenser og organisatoriske skiller.

§ 2 Definisjoner

I denne forskrift betyr:

- a) *endelig vedtatt arealplan*: arealplan med tilhørende bestemmelser som gjennom statlig, regionalt eller kommunalt vedtak har fått rettsvirkning,
- b) *plankart*: framstilling av arealplan på kart,
- c) *plandata*: geodata i plan som er gjenstand for vedtak etter plan- og bygningslovens planbestemmelser,
- d) *basiskart*: geodata i plankart som ikke er gjenstand for vedtak,
- e) *digital arealplan*: arealplan i en form egnet for elektronisk databehandling som representerer planen på en fullstendig og entydig måte,
- f) *planarkiv*: et kommunalt arkiv som inneholder alle endelig vedtatte arealplaner,
- g) *nasjonal arealplan-ID*: et landsdekkende entydig og unikt kjennetegn (identifikasjon) på en arealplan.

§ 3 Datasikkerhet

Den som har ansvaret for driften av planregister, offentlig kartgrunnlag og planarkiv, skal påse at disse blir håndtert og oppbevart på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte, herunder at det jevnlig tas sikkerhetskopier av databaser.

§ 4 Arkivering av årsversjoner

Kommunen skal ved utgangen av året arkivere årsett av kartgrunnlaget og planregisteret. Kommunen kan etter avtale overlate arkiveringen til staten.

Kapittel 2 Det offentlige kartgrunnlaget

§ 5 Etablering og tilgang til det offentlige kartgrunnlaget

Kommunen skal i samarbeid med staten sørge for et oppdatert offentlig kartgrunnlag for kommunens areal ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjene. Kartgrunnlaget skal bestå av et representativt, systematisk og tematisk ordnet utvalg geodata, og være egnet til å løse kommunens oppgaver etter plan- og bygningsloven. Kartgrunnlaget skal også kunne nyttes til andre offentlige og private formål. Kommunen skal stille nødvendig utsnitt av det offentlige kartgrunnlaget til rådighet for alle som fremmer eller uttaler seg om en plan- eller byggesak.

Digitalt kartgrunnlag skal følge "Produktspesifikasjonen for felles kartdatabase (FKB)" eller annen tilsvarende spesifisering fastsatt av kommunen. Kommunen fastsetter hvilke nøyaktighets- og detaljeringsklasser kartgrunnlaget skal følge i de ulike deler av kommunen. Analogt kartgrunnlag skal følge tilsvarende anerkjent spesifisering.

Kartgrunnlaget skal være stedfestet med koordinater i det nasjonale geodetiske grunnlaget. Kommunen kan benytte lokalt geodetisk grunnlag for høydereferanser. Lokale høydegrunnlag skal være sikret med et tilstrekkelig antall fastmerker til å gjenskape grunnlaget i alle områder det lokale grunnlaget gjelder.

§ 6 Krav om kartlegging

Kommunen kan kreve at den som fremmer planforslag, konsekvensutredning eller søknad om tiltak skal framskaffe geodata når dette er nødvendig for å ta stilling til forslaget. Kommunen kan innarbeide slike data i det offentlige kartgrunnlaget. Dersom kommunen ikke selv innarbeider slike data i det offentlige kartgrunnlaget, skal den - så langt materialet er anvendelig - avlevere det til relevant nasjonal faginstans for føring i nasjonale fagdatabaser.

Kommunen skal så tidlig som mulig informere om at slikt krav kan bli aktuelt og grunnen til dette.

Kommunen kan bare sette fram krav dersom det offentlige kartgrunnlaget ikke er nøyaktig eller detaljert nok til å kunne ta stilling til forslaget. Kommunen skal gi opplysninger om gjeldende planer med så stor nøyaktighet at forslagstiller uten ytterligere undersøkelser kan legge slike plandata til grunn for sitt forslag.

§ 7 Krav om å levere data i digital form

Kommunen kan kreve at den som fremmer forslag til reguleringsplan skal levere geodata i digital form dersom geodata kommunen skal stille til rådighet også foreligger i

digital form. Kommunen skal så tidlig som mulig informere om at slikt krav kan bli aktuelt.

Tilsvarende gjelder konsekvensutredning eller søknad, melding eller underretning om tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven § 93 bokstav a, i eller j som kan ha slike vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn at tiltaket faller inn under bestemmelsene om konsekvensutredning.

For planforslag, konsekvensutredning eller søknad, melding eller underretning om tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven av 1985 § 93 bokstav a, i eller j, eller som omfatter tiltak som framgår av forskrift om konsekvensutredning vedlegg I, kan slikt krav settes fram uavhengig av hvilken form kommunens egne geodata foreligger i.

§ 8 Krav til kartleggingen

Geodata avlevert etter bestemmelsene i § 7 skal være utarbeidet etter:

- a) ”Spesifikasjon av felles kartdatabase (FKB)» i henhold til nøyaktighets- og detaljeringsklasse FKB-B, og med koordinater i det nasjonale geodetiske grunnlaget,
- b) kommunens spesifikasjon for det offentlige kartgrunnlag til reguleringsplanlegging, eller
- c) avtale med kommunen.

Kommunen kan i kommuneplan eller lokal forskrift fastsette, for bestemte geografiske områder med særlig høy grad av utnytting, at kartgrunnlag kan kreves utarbeidet etter nøyaktighets- og detaljeringsklasse FKB-A eller likeverdig kommunal spesifikasjon.

Kapitel 3 Fremstilling av arealplan

§ 9 Krav til arealplan og plankart, kodeverk, nasjonal arealplan-ID mv.

Alle arealplaner skal ha et navn og en entydig nasjonal arealplan-ID bestående av kommunenummer og et unikt tilleggsnummer. Når en tidligere vedtatt plan er vedtatt endret, skal nasjonal arealplan-ID i tillegg ha en bindestrek og et unikt løpenummer som referanse til endringen.

Arealplan skal nytte koder for arealbruksformål og hensynssoner slik de framgår av vedlegg I og II til denne forskriften. Fargelegging, skravur og annen symbolbruk skal være i samsvar med den til enhver tid gjeldende ”SOSI produktspesifikasjon for digitalt planregister og arealplan”.

Plankart skal vise innhold og rettslige virkninger på en klar og entydig måte, og med tilstrekkelig nøyaktig stedfesting.

Plankart skal være i vedtatt målestokk og utstyrt med planens navn og nasjonal arealplan-ID, tegnforklaring, markering av koordinatnettet og nordpil, samt opplysninger om geodetisk grunnlag og kartprojeksjon, hvem som er forslagstiller, hvem som har utarbeidet og eventuelt revidert kartet og informasjon om planens behandling. Tegnforklaringen skal skille mellom symboler som angir rettslige virkninger og annen informasjon. Plankart skal skille mellom planrelaterte tema og basiskart.

§ 10 Krav til digital arealplan

Digital arealplan skal inneholde nødvendig informasjon for å behandle og anvende planen med hjelp av elektronisk databehandling, herunder presentere planen som et entydig plankart. Plandataene skal angi de enkelte geografiske områdene med gitte formål og bestemmelser, som separate og entydige objekter kodet i samsvar med den til enhver tid gjeldende "SOSI produktspesifikasjon for digitalt planregister og arealplan".

§ 11 Endelig vedtatt plan, planarkiv, o.a.

Plankart skal være signert og datert, og være på arkivbestandig papir. Digitale planer skal være på godkjent digitalt arkivformat for dokumenter.

Når kommuneplanens arealdel er vedtatt av kommunestyret med rettsvirkning, skal ett eksemplar på papir eller godkjent digitalt arkivformat for dokumenter, sendes til Miljøverndepartementet, fylkesmannen, fylkeskommunen og berørte statlige fagmyndigheter.

Kommunen skal arkivere endelig vedtatt plan i et planarkiv som oppfyller kravene i arkivlova.

Kopi av endelig vedtatt plankart skal gi identisk informasjon som originalen. Kommunen kan ved digitalisering av eksisterende analoge planer med rettsvirkning, gjøre rene tekniske tilpasninger til nytt basiskart. Det må ikke foretas endringer uten at planen behandles i samsvar med plan- og bygningsloven §§ 11-17 eller 12-14.

Kapittel 4 Kommunalt planregister

§ 12 Etablering, innhold m.v.

Alle kommuner skal ha et planregister som gir opplysninger om gjeldende arealplaner og andre vedtak etter plan- og bygningsloven med betydning for tillatt arealbruk i kommunen.

Planregister som ikke faller inn under bestemmelsen i tredje ledd skal inneholde en planoversikt med opplysninger om alle gjeldende arealplaner med navn, nasjonal arealplan-ID, ikrafttredelsesdato samt en oversikt over de kartfestede planområdene. Slikt

register skal også inneholde oversikt over bygge- og deleforbud og planer som er tatt under behandling.

Planer som kommunen har fremstilt digitalt eller som den har krevd levert inn i digital form etter § 7, skal føres inn i et digitalt planregister. Kommuner som har etablert digitalt planregister skal sørge for at statlig og regional myndighet som utarbeider planer eller planbestemmelser med virkning for kommunen oversender disse i digital form for innføring i registeret.

Digitalt planregisteret skal inneholde:

- a) alle gjeldende arealplaner i kommunen, herunder planer og planbestemmelser som statlige og regional myndigheter har vedtatt etter plan- og bygningsloven §§ 6-3, 6-4, 8-4 og 8-5, med navn og nasjonal arealplan-ID, plantype, ikrafttredelsesdato, planstatus og planens vertikalnivå,
- b) vedtatte endringer og dispensasjoner til vedtatte arealplaner, jf. plan- og bygningsloven §§ 11-17, 12-14 og 19-2 med vedtaksdato og saksnummer,
- c) vedtatte bygge- og deleforbud med vedtaksdato og saksnummer,
- d) planer som er tatt under behandling med nasjonal arealplan-ID,
- e) opplysninger om innsigelser og klager, ev. utsatt iverksetting av klage, jf. forvaltningsloven § 42,
- f) andre opplysninger som har betydning for arealbruk og planarbeid i kommunen.

Digitalt planregister skal være i samsvar med kravene til oppbygning og systematikk i den til enhver tid gjeldende "SOSI produktspesifikasjon for digitalt planregister og arealplan". Data som er ført inn i digitalt planregister, skal være egnet for anvendelse til statistikkformål, og omfatte tilstrekkelige metadata for å kunne søke og bruke data i registeret.

§ 13 Innsyn og utlevering av data fra digitalt planregister

Alle har rett til gratis innsyn i kommunens planregister. Kommunen skal sørge for at informasjon fra digitalt planregister er elektronisk tilgjengelig for innsyn i form av søke- og visningstjenester via Internett.

Kommunen skal ellers sørge for at data fra digitalt planregister kan formidles via Internett i gjeldende SOSI-format for plandata, eller via online nedlastingstjenester i henhold til de til enhver tid gjeldende spesifikasjoner for samarbeid om geodata mellom kommunene og staten.

§ 14 Oppdatering og forvaltning

Kommunen skal ha system for forvaltning av sitt planregister som sikrer at det er løpende oppdatert. Opplysninger om nye vedtak skal føres inn i registeret straks vedtaket er fattet.

Kommuner kan inngå interkommunalt samarbeid om felles planregister.

Kapittel 5 Overgangsbestemmelser, ikrafttredelse

§ 15 Overgangsbestemmelser

Bestemmelsene om digitalt planregister gjelder for arealplaner som legges ut til offentlig ettersyn etter at denne forskriften er trådt i kraft.

Kommunen kan bestemme at digitale planer som ikke kommer inn under først ledd likevel skal føres inn i digitalt planregister. Registreringen kan begrenses til kun å omfatte arealplanens ID. Bestemmelsen i § 9 om nasjonal arealplan-ID gjelder ikke for eldre planer som føres i registeret.

§ 16 Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. juli 2009.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 10. mai 2004 nr. 736 om kart og stedfestet informasjon i plan- og byggesaksbehandlingen.

Vedlegg I

Jf. § 9 annet ledd. Arealformål og underformål med koder, gjelder kommuneplanens arealdel (kp) og reguleringsplan (rp).

Formål	Kode kp	Kode rp
Nr. 1 - BEBYGGELSE OG ANLEGG	1000	1000
bebyggelse og anlegg	1001	1001
boligbebyggelse	1110	1110
boligbebyggelse-frittliggende-småhusbebyggelse		1111
boligbebyggelse-konsentrert-småhusbebyggelse		1112
boligbebyggelse-blokkbebyggelse		1113
garasjeanlegg for boligbebyggelse		1114
fritidsbebyggelse	1120	1120
fritidsbebyggelse-frittliggende		1121
fritidsbebyggelse-konsentrert		1122
fritidsbebyggelse-blokk		1123
garasjeanlegg for fritidsbebyggelse		1124
sentrumsformål	1130	1130
kjøpesenter	1140	1140
forretninger	1150	1150
offentlig eller privat tjenesteyting	1160	1160
barnehage		1161
undervisning		1162
institusjon		1163
kirke/annen religionsutøvelse		1164
forsamlingslokale		1165
administrasjon		1166
annen offentlig eller privat tjenesteyting		1169
fritids- og turistformål	1170	1170
utleiehytter		1171
fornøylespark		1172
campingplass		1173
leirplass		1174
råstoffutvinning	1200	1200
steinbrudd og masseuttak		1201
næringsvirksomhet	1300	1300
kontor		1310
hotell/overnatting		1320
bevertning		1330
industri		1340
lager		1350
bensinstasjon		1360

Formål	Kode kp	Kode rp
parkeringshus/garasjeanlegg		1370
annen næring		1390
idrettsanlegg	1400	1400
alpinanlegg		1410
skianlegg/skiløyper		1420
idrettsstadion		1430
nærmiljøanlegg		1440
golfbane		1450
motorsportanlegg		1460
skytebane		1470
andre idrettsanlegg		1490
andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg	1500	1500
energianlegg		1510
fjernvarmeanlegg		1520
vindkraftanlegg		1530
vann- og avløpsanlegg		1540
vannforsyningsanlegg		1541
avløpsanlegg		1542
renovasjonsanlegg		1550
øvrige kommunaltekniske anlegg		1560
telekommunikasjonsanlegg		1570
angitt bebyggelse og anlegg i grunnen		1580
øvrige angitt bebyggelse og anlegg		1590
uteoppholdsareal	1600	1600
lekeplass		1610
gårds plass		1620
parsellhage		1630
annet uteoppholdsareal		1690
grav- og urnelund	1700	1700
krematorium		1710
nødvendige bygg og anlegg for grav- og urnelund		1730
kombinert bebyggelse og anleggsformål	1800	1800
angitt bebyggelse og anleggsformål kombinert med andre angitte hovedformål	1900	1900
Nr. 2 – SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR	2000	2000
samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (<i>arealer</i>)	2001	2001
veg	2010	2010
kjøreveg		2011
gate med fortau		2012
torg		2013
gatetun		2014
gang-/sykkelveg		2014
gangvei/gangareal		2015
annen veggrunn		2019
bane	2020	2020

Formål	Kode kp	Kode rp
jernbane		2021
sporvei/forstadsbane		2022
taubane		2023
lufthavn	2030	2030
lufthavn - landings-/taxebane		2031
lufthavn - terminalbygg		2032
lufthavn- hangarer/administrasjonsbygg		2033
havn	2040	2040
kai		2041
havneterminaler		2042
havnelager		2043
hovednett for sykkel	2050	
sykkelveg		2051
kollektivnett	2060	2060
trase for nærmere angitt kollektivtransport		2061
kollektivknutepunkt	2070	
kollektivanlegg		2071
kollektivterminal		2072
kollektivholdeplass		2073
pendler-/innfartsparkering		2074
parkeringsplasser	2080	2080
rasteplass		2081
parkeringsplasser		2082
parkeringshus/-anlegg		2083
parkeringshus/-anlegg i grunnen		2084
trase for teknisk infrastruktur	2100	2100
energiledninger/-nett		2110
fjernvarmeledninger/-nett		2120
vann- og avløpsledninger/-nett		2140
vannledninger/-nett		2141
avløpsledninger/-nett		2142
søppelsug		2150
telekommunikasjonsledninger/-nett		2160
andre tekniske infrastrukturtraseer		2180
kombinerte tekniske infrastrukturtraseer		2190
kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer	2800	2800
angitte samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer kombinert med andre angitte hovedformål	2900	2900
Nr. 3 - GRØNNSTRUKTUR	3000	3000
grønnstruktur	3001	3001
naturområde	3020	3020
turdrag	3030	3030
turvei		3031

Formål	Kode kp	Kode rp
bøyehavn		6240
fiske	6300	6300
fiskebruk		6310
kaste- og låssettingsplasser		6320
oppvekstområde for yngel		6330
akvakultur	6400	6400
akvakulturanlegg i sjø og vassdrag		6410
akvakulturanlegg i sjø og vassdrag med tilhørende landanlegg		6420
drikkevann	6500	6500
naturområde	6600	6600
naturområde i sjø og vassdrag		6610
naturområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone		6620
friluftsområde	6700	6700
friluftsområde i sjø og vassdrag		6710
friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone		6720
småbåtanlegg i sjø og vassdrag		6730
småbåtanlegg i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone		6740
naust		6750
regattabane		6760
badeområde		6770
kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone	6800	6800
angitt formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone kombinert med andre angitte hovedformål	6900	6900

Vedlegg II

Jf. § 9 annet ledd. Hensynssoner med koder, gjelder kommuneplanens arealdel og reguleringsplan.

Soner	Kode	Tekst
§ 11-8 a, jf. § 12-6		
sikringsone		
	(100)	a.1) sikringssoner
	110	nedslagsfelt drikkevann
	120	område for grunnvannsforsyning
	130	sikringssone transport (= byggeforbud rundt veg, bane og flyplass)
	140	frisikt
	190	andre sikringssoner
	199	kombinert sikringssone
støysone		
	(200)	a.2) støysoner
	210	rød sone iht. T-1442
	220	gul sone iht. T-1442
	230	grønn sone iht. T-1442
	290	andre støysoner
	299	kombinert støysone
faresone		
	(300)	a.3) faresoner
	310	ras- og skredfare
	320	flomfare
	340	ildsfare
	350	eksplosjonsfare
	360	skytebane
	370	høyspeningsanlegg (inkl høyspentkabler)
	380	sone for militær virksomhet
	390	annen fare
	399	kombinert fare
§ 11-8 b, jf. § 12-6		
infrastruktursone		
	(400)	b) særlig krav til infrastruktur
	410	krav vedrørende infrastruktur
	430	rekkefølgekrav infrastruktur
	440	rekkefølgekrav samfunnsservice
	450	rekkefølgekrav grønnstruktur
§ 11-8 c, jf. § 12-6		
LNFRhensynsone		
	(500)	c) særlige hensyn til LNFR

Soner	Kode	Tekst
	510	landbruk
	520	reindrift
	530	friluftsliv
	540	randområder til nasjonalparker
	599	kombinerte hensyn
grønnstruktureogbevaringsone		
	(600)	c) særlige hensyn til landskap og grønnstruktur samt bevaring av natur- eller kulturmiljø
	610	grønnstruktur
	620	bevaring av landskap
	630	bevaring av naturmiljø
	640	bevaring av kulturmiljø
§ 11-8 d, jf. § 12-6		
båndleggingsone		
	(700)	d) båndlegging
	710	båndlegging for regulering etter PBL
	720	båndlegging etter lov om naturvern
	730	båndlegging etter lov om kulturminner
	740	båndlegging etter andre lover
	750	båndlegging i forhold til avkjøringsklasser etter vegloven
§ 11-8 e, jf. § 12-6		
gjennomføringsone		
	(800)	e) Krav om felles planlegging, omforming og fornyelse
	810	krav om felles planlegging
	820	omforming
	830	fornyelse
§ 11-8 f, jf. § 12-6		
	(900)	f) sone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde
	910	gjeldende reguleringsplan skal fortsatt gjelde